

TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING O'RNI

Rahimov Xumoyun Yusufboy o'g'li

Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti,
O'zbekiston, rahimovxumoyun@gmail.com
<https://doi.org/10.5281/zenodo.14684591>

ARTICLE INFO

Qabul qilindi: 10-Yanvar 2025 yil
Ma'qullandi: 15- Yanvar 2025 yil
Nashr qilindi: 18- Yanvar 2025 yil

KEY WORDS

Raqamli texnologiyalar, raqamli
sinf, ta'lim, talabalar, o'qitish.

ABSTRACT

Ushbu maqolada raqamli texnologiyalarning ta'lim sifatini oshirishdagi o'rni ko'rsatib o'tilgan. U barcha uchun inklyuziv va teng sifatli ta'limni ta'minlashga qaratilgan. Ushbu texnologiyalar ta'limga kuchli ta'sir ko'rsatdi. Yaqinda COVID-19 pandemiyasi raqamli texnologiyalarni qo'llashni yanada institutsionalizatsiya qildi. Ushbu raqamli texnologiyalar butun ta'lim tizimida paradigmani o'zgartirdi. Bu nafaqat bilim provayderi, balki axborotning ham muallifi, maslahatchisi va baholovchisi. Texnologik yaxshilanishlar ta'limda talabalar hayotini osonlashtirdi. Hozirgi kunda talabalar qalam va qog'ozdan foydalanish o'rniga turli xil narsalarni ishlatishadi, taqdimotlar va loyihalarni yaratish uchun dasturiy ta'minot va vositalardan foydalanishadi. Og'ir kitobdan farqli o'laroq, elektron kitobni ishlatish va olib yurish osonroq. Ushbu maqola ta'limda raqamli texnologiyalarga bo'lgan ehtiyoj haqida qisqacha va asosiy mavzularni muhokama qiladi.

Barqaror rivojlanish ijtimoiy farovonlikni o'z ichiga oladi, bunga bog'liq ta'lim bo'yicha. Axborot texnologiyalari birgalikda tarqalish uchun paydo bo'ldi bilim va ta'lim sohasidagi islohotlarning asosiy harakatlantiruvchi kuchi hisoblanadi. Mobil kabi yangi texnologiyalar yordamida ta'lim vositalarini joriy etish qurilmalar, smartboardlar, MOOC, planshetlar, noutbuklar, simulyatsiyalar, dinamik vizualizatsiya va virtual laboratoriyalar maktablardagi ta'limni o'zgartirdi. va muassasalar. Narsalar Interneti (IoT) ulardan biri ekanligi isbotlangan yosh miyalarni tarbiyalashning eng tejamkor usullari. Bu, shuningdek, jahon darajasidagi ta'lim tajribasini integratsiyalashning mustahkam mexanizmidir. Ta'lim texnologiyalari korxonalar doimiy ravishda ta'lim olish imkoniyatini kengaytirish uchun yangi echimlarni yaratishga harakat qilmoqdalar tegishli ta'lim muassasalariga ega bo'lmagan shaxslar. Ijtimoiy ommaviy axborot vositalari o'rganish vositasi sifatida uzoq yo'lni bosib o'tdi. Ko'p sonli o'qituvchilar va talabalar ijtimoiy tarmoqlardan umumiy faoliyatning muhim elementi sifatida foydalanadilar elektron ta'lim tajribasi. Bu axborot almashish uchun muhim joy bugungi kundagi muhim mavzular haqida. Muloqot qilish qobiliyatidan tashqari har qanday

joyda, istalgan vaqtda ma'lumot, ijtimoiy media saytlari ham ajoyibdijtimoiy faoliyatni yo'lga qo'yish uchun tarmoq imkoniyatlarini ishlab chiqarish manbai va ehtimol yangi ish o'rinlari.

An'anaviy sinf ko'rsatmalari darhol o'quv muhitini, tezroq baholashni va ko'proq ishtirok etishni ta'minlay olmaydi. Aksincha, raqamli ta'lim vositalari va texnologiyalari bu bo'shliqni to'ldiradi. Ba'zi Bunday texnologiyalar taqdim etayotgan samaradorlik an'anaviy ta'lim metodologiyalari bilan tengsizdir. Smartfonlar va boshqa simsiz qurilmalar bilan texnologik qurilmalar keng jamoatchilik orasida mashhur bo'lib, u faqat maktab va ta'lim muassasalarining samarali foydalanishi mantiqiy ulardan texnologiyani sinfga joylashtirish orqali. Darhaqiqat, bugungi texnologiyaning moslashuvchanligi va bezovtalanmaydigan xarakteri o'rganishni ko'proq qiladi keyingi avlodga murojaat qiladi. Biroq, an'anaviy o'qituvchilar ikkilanib qolganligi sababli, bu dastlab boshqarish uchun dahshatli usul bo'lishi mumkin maktabdagi zamonaviy texnologiyalar va gadjetlarni o'z ichiga oladi, ularni ko'ring aqlli o'quv yordami emas, balki chalg'ituvchi vosita sifatida. Onlayn sinf taqvimini, bu erda biz dars jadvalini, topshiriqni ko'rsatishimiz mumkin jadvallar, dala ekskursiyalari, ma'ruzachilar tadbirlari, imtihonlar jadvallari yoki semestr tanaffuslari talabalarga mos ravishda rejalashtirishga yordam beradi. Talabaning javobi smartfonlar va bosish qurilmalari kabi tizimlar tez var o'qituvchilar uchun talabalar tomonidan taqdim etilgan tarkibni tezda o'rganishi va qo'shimcha tushuntirishlar talab qilinadimi yoki yo'qligini aniqlash uchun oson texnika. Raqamli texnologiyalar qishloq xo'jaligi operatsiyalariga ta'sir qiladi va ular shunday bo'ladi tez orada rivojlangan mamlakatlarda dehqonchilik qanday amalga oshirilishini inqilob qilib, pestitsidlarga qaramlikni kamaytiradi va suvdan foydalanishni sezilarli darajada kamaytiradi. COVID-19 pandemiyasi, blokirovka va karantin uchta tushunchadir leksikonimizga yaqinda kirib keldi. Dunyo bo'ylab odamlar bu haqda bilishadi koronavirus epidemiyasi sabab bo'lgan falokat. Ushbu inqiroz sharoitida raqamli texnologiyalar hech bo'lmaganda ta'lim tizimini barqaror ushlab turadi. Talabalar o'z uylaridagi qulaylikdan ta'lim oladilar.

Texnologiyani ta'limga integratsiyalash o'quvchilarga qiziqarli o'rganish tajribasini beradi, bu esa ularga ko'proq qiziqishlarini saqlab qolish imkonini beradi mavzuni chalg'itmasdan. Sinfda proyektorlar, kompyuterlar va boshqa zamonaviy texnik vositalardan foydalanish mumkin talabalar uchun qiziqarli va qiziqarli o'rganish. Talaba o'rganishi mumkin sinfda vazifalarni belgilash orqali yanada dinamik va qiziqarli bo'ling texnologiya resurslari, og'zaki taqdimotlar va guruh ishtirokini o'z ichiga oladi. Ishtirok etish og'zaki muloqotdan tashqariga ham cho'zilishi mumkin.

Tarqatma materiallar uchun qog'ozni kamroq ishlatishning atrof-muhitga ta'siridan va kitoblar vaqtni tejash va tadqiqot, raqamli o'rganish uchun qulaylik xarajatlarni qisqartirish, resurslardan yaxshiroq foydalanish, barqarorlikni ta'minlash va talabalar va o'qituvchilar uchun ta'sir va ta'sirni kengaytirishning ajoyib usuli. Texnologiya keng tarqalgan va ko'p jihatdan bir-biriga bog'langan zamonaviy hayot va jamiyat. Raqamli inqilob butun dunyoni qamrab oladi dunyo ta'lim sohasiga singib keta boshladi. Bu talabalarning o'rganish usulini tez o'zgartiradi va natijada texnologiya kutilmoqda ta'limning yuzini yaxshilash, uni arzonroq qilish va foydalanish mumkin. Ushbu maqola raqamli texnologiyalarning ta'limda qo'llanilishi haqida qisqacha ma'lumot beradi. Keyingi uchta bo'limda ehtiyoj muhokama qilinadi ta'limdagi raqamli texnologiyalar uchun va raqamli sinflar va ta'limda raqamli texnologiyalarni qo'llash haqida qisqacha ma'lumot. Undan so'ng ta'limdagi raqamli

texnologiyalarning muammolari bo'limi hamda raqamli texnologiyalarning kelajagi haqida bahs yuritiladi ta'limda.

Xulosa : Sinfdagi raqamli texnologiya turli xil dasturiy ta'minot va gadjetlar maxsus mavjudlik ehtiyojlari bo'lgan talabalarga yordam berish uchun mo'ljallangan. Takrorlanadigan, vaqt talab qiluvchi sonini kamaytirishning eng samarali usuli o'qituvchining vazifalari sinfdan texnologiyadan foydalanishdir. Ta'lim texnologiyasini qo'llash ko'p vaqt va energiyani tejashga yordam beradi davomatni kuzatish va ishlash monitoringi kabi kundalik operatsiyalarni avtomatlashtirish yoki qisman avtomatlashtirish orqali. Talabalarga qanday qilib o'rgatiladi texnologiyadan mas'uliyatli va strategik foydalanish, bu ularga yordam berishi mumkin qarorlar qabul qilish va o'z-o'zini tarbiyalash. Ta'limda texnologiya o'quvchilarni umrbod ta'lim olishga tayyorlashga yordam berishi mumkin. Bu texnologiyalar talabalarga virtual dunyo va ularning ta'lim uslublariga ko'ra raqamli bilimlarga kirish erkinligini ta'minlash. O'qitish va o'rganishni moslashtiradigan raqamli kontent ishlab chiqarish vositalari tufayli talabalar buni qila oladilar o'z tezligida o'qish. Raqamli sinf elektron qurilmalardan foydalanadi va talabalarga ta'lim berish uchun dasturiy ta'minot va texnologiyani ta'limga kiritadi. An'anaviy sinf xonasi raqamli sinfga aylantiriladi kompyuterlar va Internet orqali. Talabalar yanada samaraliroq o'rganishlari mumkin va texnologiya va murakkab yordamida ularning taraqqiyotini kuzatib boring uskunalar. Yaqin kunlarda bu texnologiyalar muvaffaqiyatli bo'ladi talabalarning raqamli bilimini oshirish uchun ta'limga tatbiq etilishi muhit va ishlash.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. J. Keengwe, M. Bhargava, Mobil ta'lim va mobil texnologiyalar integratsiyasi ta'lim, Ta'lim va axborot texnologiyalari 19 (4) (2014) 737-746.
2. S. Dreimane, R. Upenieks, jiddiy o'yinlar va o'rganish motivatsiyasining kesishishi tibbiy ta'lim: Adabiyot sharhi, in: Ishlanmalar bo'yicha tadqiqot antologiyasi Gamifikatsiya va o'yinga asoslangan ta'lim, 2022, 1938-1947-betlar.
3. P.L. Rojers, Ta'limda yangi texnologiyalarni qo'llashdagi to'siqlar, Journal of ta'lim kompyuter tadqiqotlari 22 (4) (2000) 455-472.
4. Haddad, W. D. va Draxler, A. (2002). Ta'lim texnologiyalarining dinamikasi. Ta'lim imkoniyatlari, parametrlari va istiqbollari uchun texnologiyalar, 1, 2-17.